

Toivon, että olo paranee

Päälause ja sivulause

Tämä on **päälause**.

Tämä on **päälause**, jossa on yksi **sivulause**.

Päälause ja sivulause erotetaan toisistaan pilkulla.

Päälause toimii myös ilman sivulausetta, mutta sivulause antaa lisää tietoa.

Sivulause ei toimi ilman päälausetta.

Sivulause alkaa yleensä pikkusanalla *että*, *kun*, *jos*, *koska* tai *mutta* tai *joka*-sanalla.

Minä sanoin, että tarvitsen apua.	"että" kertoo, mitä joku sanoo tai tekee
Risto auttaa minua, kun hänellä on aikaa.	"kun" kertoo aikasuhteesta
Siiri auttaa minua, jos Risto ei ehdi.	"jos" kertoo mahdollisuudesta
Tarvitsen apua, koska en osaa yksin.	"koska" kertoo syyn tai perustelun

Voin yrittää ensin itse, **mutta** Riston tai Siirin täytyy tarkistaa, **että** tein oikein.

"mutta" kertoo vastakkaisesta näkökulmasta

sivulauseita voi olla monta

Joka-sana antaa lisää tietoa päälauseen viimeisestä sanasta:

Hän on nainen, joka käyttää pyörätuolia.

Ja-sanalla voi yhdistää kaksi päälausetta. Ja-sanalla ei tule pilkkua.

Minulla on aamuvuoro ja sinulla iltavuoro.

Tehtävä 1: Lue ja kopioi päälaue ja sivulaue.

1. Minä toivon, että olo paranee.

2. Sinä sanoit, että sinuun sattuu.

3. Pyydä apua, jos tarvitset.

4. Kerro minulle, jos vatsaan sattuu.

5. Voit mennä lepäämään, kun olet syönyt.

6. Sinä voit paremmin, kun olet levännyt.

Tehtävä 3: Valitse sopiva sana.

1. Minua väsyttää, _____ en nukkunut yöllä.
koska että mutta kun

2. Asukasta jännittää, _____ hän menee lääkärin tutkimukseen.
mutta koska kun että

3. Voin tuoda sinulle toisen peiton, _____ sinulla on kylmä.
että mutta koska jos

4. Saamme lisää tietoa, _____ menemme lääkäriin.
kun että joka koska

5. Pirjo on iloinen, _____ hän on vakavasti sairas.
että vaikka mutta jotta

6. Risto nukkui monta tuntia, _____ hän nukkui huonosti.
kun että vaikka mutta

7. Terolla on diabetes _____ Erkillä on syöpä.
mutta ja että koska

8. Tämä on lääke, _____ auttaa särkyyn.
jos joka mutta koska

9. Sirpa on nainen, _____ sairastaa syöpää.
että jotta jos joka

Tehtävä 4: Kuuntele ja kirjoita lauseet.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

Tehtävä 5: Lue teksti ja alleviivaa päälauseet.

Mirja nukkui yöllä huonosti, koska hänellä oli kova kipu vatsassa. Mirja ajatteli, että kipu oli sietämätöntä. Aamulla hoitaja antoi kipulääkkeen, joka alkoi nopeasti vaikuttaa. Mirjan olo parani nopeasti ja hän jaksoi nousta aamupalalle. Aamupala maistui Mirjalle hyvin, mutta hän ei juonut kahvia, koska joskus kahvi saa hänen vatsansa sekaisin. Hoitaja sanoi Mirjalle, että Mirja voi mennä aamupalan jälkeen takaisin nukkumaan, jos häntä väsyttää. Mirja meni nukkumaan, kun hän oli syönyt aamupalan.

Toivon, että olo paranee (päälause ja sivulause)

Tehtävä 1: Lue ja kopioi päälause ja sivulause.

1. Minä toivon, että olo paranee.
2. Sinä sanoit, että sinuun sattuu.
3. Pyydä apua, jos tarvitset.
4. Kerro minulle, jos vatsaan sattuu.
5. Voit mennä lepäämään, kun olet syönyt.
6. Sinä voit paremmin, kun olet levännyt.

Tehtävä 2: Valitse päälauseeseen sopiva sivulause.

1. Minä toivon, _____.
b) **että kipu vähenee** b) koska nukuisti huonosti
2. Asukas kertoo, _____.
b) mutta niska on vielä kipeä b) **että hänellä on huono olo**
3. Potilaan päänsärky on helpottanut, _____.
b) **mutta niska on vielä kipeä** b) että kipu vähenee
4. Sinun olo paranee, _____.
b) **jos otat särkylääkettä** b) koska nukuisti huonosti
5. Kipu helpottaa, _____.
b) että hänellä on huono olo b) **kun särkylääke alkaa vaikuttaa**
6. Sinun täytyy levätä, _____.
b) **koska nukuisti huonosti** b) että hänellä on huono olo

Tehtävä 3: Valitse sopiva sana.

1. Minua väsyttää, _____ en nukkunut yöllä.
koska että mutta kun
2. Asukasta jännittää, _____ hän menee lääkärin tutkimukseen.
mutta koska kun että
3. Voin tuoda sinulle toisen peiton, _____ sinulla on kylmä.
että mutta koska jos
4. Saamme lisää tietoa, _____ menemme lääkäriin.
kun että joka koska
5. Pirjo on iloinen, _____ hän on vakavasti sairas.
että vaikka mutta jotta
6. Risto nukkui monta tuntia, _____ hän nukkui huonosti.
kun että vaikka mutta
7. Terolla on diabetes _____ Erkillä on syöpä.
mutta ja että koska
8. Tämä on lääke, _____ auttaa särkyyn.
jos joka mutta koska
9. Sirpa on nainen, _____ sairastaa syöpää.
että jotta jos joka

Tehtävä 4: SANELU – Lue lauseet ääneen.

1. Mirja nukkui huonosti, koska hänen vatsansa oli kipeä.
2. Mirja ajatteli, että kipu oli sietämätöntä.
3. Hoitaja antoi kipulääkkeen, joka vaikutti nopeasti.
4. Mirjan olo parani ja hän jaksoi nousta aamupalalle.
5. Aamupala maistui Mirjalle, mutta hän ei juonut kahvia.
6. Hoitaja sanoi, että Mirja voi mennä takaisin sänkyyn.
7. Mirja meni nukkumaan, kun hän oli syönyt.

Tehtävä 5: Lue teksti ja alleviivaa päälauseet.

Mirja nukkui yöllä huonosti, koska hänellä oli kova kipu vatsassa. Mirja ajatteli, että kipu oli sietämätöntä. Aamulla hoitaja antoi kipulääkkeen, joka alkoi nopeasti vaikuttaa. Mirjan olo parani nopeasti ja hän jaksoi nousta aamupalalle. Aamupala maistui Mirjalle hyvin, mutta hän ei juonut kahvia, koska joskus kahvi saa hänen vatsansa sekaisin. Hoitaja sanoi Mirjalle, että Mirja voi mennä aamupalan jälkeen takaisin nukkumaan, jos häntä väsyttää. Mirja meni nukkumaan, kun hän oli syönyt aamupalan.

TAITOTALO

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.